

Moštěnský Zpravodaj

3/2014

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

Autobus: Přerov, aut. st. - Horní Moštěníce, Jednota

Beňov, jede:	P, S	P	P	S, N	P	N	P, S	P, š	P
H. Moštěníce	5.09	6.11	7.18	7.24	10.54	13.04	13.29	14.24	15.44
Přerov	5.17	6.23	7.30	7.34	11.04	13.14	13.39	14.35	15.54
	P	N	P	P	N				
	16.59	17.29	17.59	21.24	21.29				
	17.09	17.39	18.10	21.32	21.37				

Koštelec, jede:		P	P, š			P	P, š	
H. Moštěníce	5.05	6.25	7.12	7.26	13.25	15.45	16.15	17.28
Přerov	5.15	6.35	7.25	7.37	13.35	15.55	16.25	17.40
	P							
	19.26	21.15						
	19.35	21.25						

Zlín, jede:			5					
H. Moštěníce	8.11	12.09	14.24	15.34	17.49			
Přerov	8.18	12.20	14.30	15.40	18.00			

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Horní Moštěníce - Přerov

		P, S	P, S				P	
H. Moštěníce	5.11	6.11	7.11	8.17	10.15	12.15	13.11	14.15
Přerov	5.15	6.15	7.15	8.21	10.19	12.19	13.15	14.19
	P		P					
	15.15	16.15	17.11	18.15	20.15	22.32		
	15.19	16.19	17.15	18.19	20.19	22.36		

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,
 S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

letošní rok se nám pomalu přehoupl do druhé poloviny, začal čas prázdnin a dovolených, takže hned v úvodu Vám všem přeji příjemné počasí k načerpání nových sil a k odpočinku.

Půlka roku 2014 utekla jako voda, takže v krátkosti velmi stručná rekapitulace druhého čtvrtletí tohoto roku:

Oblast kultury a sportu:

Není jednoduché vzpomenout všechny akce v této oblasti, které v uplynulém čtvrtletí proběhly, ale pokusím se zalistovat v kalendáři - a snad na něco nezapomenou.

Koncem měsíce března byla Josefovským plesem ukončena bohatá plesová sezona, která se oproti minulým letům vyznačovala skutečně velkou účastí místních občanů. První mé velké poděkování patří všem místním spolkům za vzornou organizaci a zajištění těchto plesů.

Již tradičně polovina měsíce dubna patřila místnímu sdružení chovatelů, kteří ve spolupráci s obecním úřadem a ZŠ a MŠ Horní Moštěnice uspořádali v kulturním domě výstavu drobného zvířectva a velikonočních prací nazvanou „Vítání jara“.

Zájem z řad dětí a občanů nejen z Horní Moštěnice byl skutečně velký. O týden později byl kulturní dům opět plný. Pod záštitou p. Švejnochové se uskutečnilo divadelní představení pražských herců – „Lháři“.

K nemalé radosti dětí a mládeže zajistil obecní úřad na velikonoční svátky kolo-točové atrakce. Závěr měsíce dubna patřil rejdnění čarodějnic, které - i když počasí moc nepřálo - začalo na stadionu a skončilo opékáním špekáčků u táboráku na hřišti TJ Sokol.

Začátkem května jsme se opět za hojné účasti zaposlouchali do vyprávění p. učitelky Špalkové o historii obce Horní Moštěnice, tentokrát o významné osobnosti obce Horní Moštěnice – p. Bělařovi. Poděkování patří nejen Mgr. M. Špalkové za opět poutavé vyprávění, ale především Mgr. J. Bartoníkové za pečlivou přípravu a organizaci tohoto jedinečného setkání.

V druhé polovině měsíce května zorganizovala sociální komise Rady obce, ve spolupráci s obecním úřadem, zájezd na divadelní představení do Ostravy.

Poslední den měsíce května uspořádalo Sdružení rodičů a přátel školy k Mezinárodnímu dni dětí zábavné odpoledne a večer s diskotékou v zámecké zahradě. Opět velké poděkování především předsedkyni SRPŠ, p. I. Jančíkové a její rodině, kamarádům a známým, za perfektně zorganizovanou a zajištěnou akci!

Hned začátkem června zajistila sociální komise Rady obce a obecní úřad autobusový jednodenní zájezd do lázeňského města Luhačovic. Poděkování nejen mé, ale především všech účastníků, patří p. A. Bednařikové za vzorné organizační zajištění.

První sobotu v červnu jsme na obecním úřadě slavnostně - vystoupením dětí základní školy pod vedením Mgr. Kalovské - přivítali pět nových občánek naší obce. Po zkušenostech z loňského roku obecní úřad vyhlásil 1. ročník letního filmového festivalu v zámecké zahradě, který byl zahájen prvním pátkem v měsíci červnu, filmem Šmoulové 2.

V polovině června, stejně jako vloni, se na místním obecním rybníku uskutečnily rybářské závody dětí o největší ulovenou rybu.

Nemohu samozřejmě opomenout pravidelné měsíční setkání klubu starších a pokročilých v kulturním domě. Chválit organizaci a zajištění těchto setkávání je jako nosit dříví do lesa! To, že tato setkávání starších a pokročilých má stálou oblibu, dokladuje především velká účast a spokojenost všech.

Mé velké poděkování za veškeré kulturní a sportovní akce patří aktivním spolkům, kulturní a sociální komisi, klubu starších a pokročilých, pedagogickému sboru ZŠ a MŠ, SRPŠ a především všem aktivním občanům, kteří mají zájem a podílí se bez ohledu na úkor svého osobního volna na organizaci těchto akcí! Ještě jednou děkuji.

Oblast stavebně-investiční:

Hlavním úkolem tohoto čtvrtletí bylo dokončení a předání malometrážních domků v ulici Pod Vinohrady, které probíhalo za finanční podpory ministerstva pro místní rozvoj, v dotační investiční akci „Podpora sociálního bydlení“.

V současné době, kdy píše tento příspěvek, jsou domky zkolaudovány bez závad, připravuje se „Den otevřených dveří“ k prohlídce pro veřejnost a dnem 1. 7. 2014 budou předány do užívání žadatelům, kteří splnili veškeré podmínky pro přidělení.

Dalším takovým neméně významným úkolem bylo dokončení 1. etapy rekonstrukce zámecké zahrady. Kromě úpravy zeleně, která se prováděla v rámci dotační investiční akce „Revitalizace zeleně“ od Ministerstva životního prostředí, proběhla rekonstrukce sociálního zařízení, které bylo dlouhá léta v nevyhovujícím stavu, a rekonstrukce výdejního bufetu. Nedílnou součástí těchto rekonstrukcí bylo vybudování nových

chodníků a úprava plochy pro sezení. Dle názorů a hodnocení Vás, občanů, akce se povedla a proto chci tímto poděkovat všem, kteří se na realizaci podíleli: především p. Landsingerovi a jeho partě pracovníků za stavební část, p. P. Procházkovi a firmě UNIFA-Pro za vodo instalace, p. O. Martínkovi za elektrikářské práce a samozřejmě všem zaměstnancům obecního úřadu za úmornou a často těžkou práci při realizaci. Nyní ještě během prázdnin zbývá oplotit areál ze strany od bývalého statku, opravit brány, tak aby byl celý areál uzavřený a sloužil pro setkávání a odpočinek občanů, a ne jako doposud: k venčení psů, závodům na motorkách a kolech nebo popíjení a kouření marjánky mladistvými.

Rada obce na svém jednání začátkem června schválila Provozní řád zámecké zahrady a odsouhlasila správcem zámecké zahrady p. M. Ludvou.

Druhá etapa rekonstrukce – výměna stolků a sedaček, nové pódium a zámecká zídka - budou dle finančních možností realizovány v roce 2015.

V průběhu měsíce května byla konečně zahájena a velmi rychle dokončena oprava obecní místní komunikace od mostu přes Moštěnku, k bráně areálu SALIX Morava, a.s. Tato oprava byla v plné výši financována firmou SALIX Morava, a.s.

Za finanční podpory firmy Rail Cargo se taktéž opravila komunikace od podchodu pod obchvatem na Lověšice, která převážně slouží jako cyklotrasa do Přerova a zpět.

Místní spolek rybářů za finanční podpory obecního úřadu zvelebil areál místního obecního rybníku o zpevněnou plochu u rybářské boudy.

Od poloviny června pracovníci obecního úřadu za pomoci studentů - brigádníků - zahájili práce na opravě zídky pro oplacení kolem areálu ZŠ a MŠ.

Koncem měsíce června, po nabytí právní moci stavebního povolení, zahájíme komplexní stavební rekonstrukci kulturního domu, dle schválené projektové dokumentace. Předpoklad dokončení je konec měsíce září. Pokud nám bude přidělena - a s největší pravděpodobností ano - dotace od ministerstva životního prostředí, v jarních měsících roku 2015 proběhne zateplení stěn a stropu budovy, výměna všech oken a dveří, včetně fasády budovy.

Zahájení 1. etapy revitalizace chodníků Dr. A. Stojana, které jsme plánovali na měsíc červen, se posunuje z důvodu zdlouhavého stavebního řízení, vyvolaného přeložkami kabelového vedení nízkého napětí od ČEZ Distribuce, a.s.

To jsou opravdu velmi zkrácené ty nejdůležitější akce za druhé čtvrtletí tohoto roku.

Pozn.: Těsně před uzavěrkou tohoto vydání zpravodaje byla obci sdělena příjemná zpráva – žádost o dotaci na svozové vozidlo pro kontejnery, kterou jsme podávali v únoru letošního roku, byla schválena a obci přidělena. Nyní bude následovat dle zákona o veřejných zakázkách zpracování zadávací dokumentace pro výběrové řízení na dodavatele, výběr dodavatele a podepsání smlouvy o dodávce vozidla.

A na závěr skončím tím, čím jsem začal. Ještě jednou přeji příjemné prožití prázdnin a dovolených, hodně sluníčka a pěkného počasí.

*Ing. Vladimír Martínek
starosta obce*

OBČANÉ NAŠÍ OBCE SBĚREM A RECYKLACÍ ELEKTROSPOTŘEBIČŮ VÝRAZNĚ POMÁHAJÍ CHRÁNIT ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V loňském roce bylo občany naší obce odevzdáno na sběrný dvůr 118 televizí, 48 monitorů a 864 kg drobného elektrozařízení.

V naší obci je již od roku 2011 možné ekologicky třídit elektroodpad. Jeho sběr a následnou recyklaci zajišťuje společnost ASEKOL, která nám dále poskytuje přesné informace o tom, kolik elektrické energie, ropy, uhlí, primárních surovin či vody jsme díky zodpovědnému třídění ušetřili, a pomohli tak životnímu prostředí. Dále z těchto údajů můžeme spočítat, o kolik jsme snížili produkci skleníkových plynů nebo nebezpečného odpadu. Tzv. LCA analýza vycházela z dat o sesbíraném množství televizí, monitorů a drobného elektrozařízení – viz příložená tabulka.

Naše obec získala certifikát vypovídající nejen o přínosech třídění televizí a počítačových monitorů, ale také o významu sběru drobných elektrospotřebičů.

Díky zpětnému odběru a následné recyklaci elektra je možné výrazně přispět k řešení problémů se zásobami přírodních zdrojů, jako je například voda nebo ropa. Už zpětný odběr a recyklace 100 mobilních telefonů uspoří elektrickou energii za více než 2 200 korun nebo ropu potřebnou pro ujetí 417 km automobilem. Získávání druhotných surovin recyklací je navíc pro životní prostředí mnohem šetrnější než těžba primárních surovin přímo ze Země.

A na tom všem mají zásluhu ti, kteří si dají tu práci a zodpovědně třídí odpad, čímž velkou měrou pomáhají chránit naše životní prostředí.

Děkuji Vám!

*Ing. Vladimír Martínek,
starosta obce*

Kolektivní systém ASEKOL uděluje
Certifikát k Environmentálnímu vyúčtování za rok 2013 pro
Obecní úřad Horní Moštěnice

Občané odevzdali do zpětného odběru celkem 4 294 kg elektrozařízení – konkrétně 118 kusů televizi + 48 kusů PC monitorů - tj. 3 430 kg, a dále 864 kg ostatních drobných elektrozařízení.

Přínos zpětného odběru a recyklace vysloužilých elektrospotřebičů pro životní prostředí:

Obecní úřad Horní Moštěnice	TV	Monitory	Ostatní EEZ	Celkem
Množství sebraných za rok 2013	118 ks	48 ks	864 kg	4 294 kg
Úspora elektrická energie (MWh)	19,14	6,02	20,95	46,11
Úspora ropy (l)	340,73	146,56	1 488,50	1 975,79
Úspora primárních surovin (t)	1,15	0,51	0,39	2,04
Úspora vody (m ³)	93,55	36,48	80,01	210,04
Snížení produkce nebezpečného odpadu (t)	16,71	7,91	16,59	41,21
Snížení produkce skleníkových plynů (t CO ₂ ekv)	5,18	1,55	3,85	10,59

Sběr, doprava, demontáž a následné využití frakcí zpětného odběru vysloužilých elektrospotřebičů představuje nezanedbatelný přínos pro životní prostředí a úsporu přírodních zdrojů.

Díky zpětnému odběru:

- ▲ **jednoho kusu televize (resp. monitoru)** dojde k úspoře 794 litrů pitné vody (757 litrů u monitorů), čímž nevznikne stejné množství znečištěných odpadních vod. Stejně množství vody je například **spotřebováno při 60 cyklech myčky nádobí**.
- ▲ **jednoho kusu notebooku** se vyprodukuje o 91,5 kg méně nebezpečných odpadů. Stejně množství nebezpečného odpadu za rok vyprodukuje 22 domácností.
- ▲ **jednoho kilogramu drobného elektrá** nedojde k vypuštění více než čtyř kilogramů emisí oxidu uhličitého (4,46 kg CO₂ ekv.). Recyklace tak významně přispívá k čistotě ovzduší.
- ▲ **sta kusů mobilních telefonů** je uspořeno 475 kWh. Stejně množství elektrické energie spotřebuje například 60 W žárovka svítící nepřetržitě téměř celý rok (11 měsíců a 12 dní).

SPALOVNA V PŘEROVĚ: ANO – NE?

V poslední době se velmi často objevují v Přerovském deníku články polemizující proč v Přerově mít spalovnu a ještě více článků proč ji zavrhnout. Protože Přerov je kousíček od naší obce, tento problém se samozřejmě dotýká i nás, občanů Horní Moštěnice. Stejně jako i v Přerově jsou názory občanů Horní Moštěnice protichůdné. Dovolím si i já vyslovit svůj názor, neboť jsem několik let v ekologii pracoval jako konzultant, lektor a auditor s mezinárodním certifikátem, u řady malých i velkých firem téměř po celé republice, které zaváděly systém environmentálního managementu podle evropské normy ISO 14001. Samozřejmě, je to pouze můj názor a nikomu ho nechci nutit.

Naše generace a generace našich dětí si zvolila konzumní způsob života, jehož výsledkem je mimo jiné i obrovská spousta odpadu. Každý z nás ho v průměru ročně vyprodukuje téměř 500 kilogramů. Nakládání s odpady se tak stalo celospolečenským a celosvětovým problémem.

Současně se zvýšenou spotřebou chceme i nadále žít v ekologicky zdravém prostředí, v čistých ulicích, obklopeni zelení a příjemnou krajinou. Tento zdánlivý protiklad může vyřešit jen kvalitně propracovaná koncepce odpadového hospodářství, zahrnující vyváženou kombinaci tradičních i moderních způsobů nakládání s odpady.

Jedním z vysoce účinných a současně ekologických řešení nakládání s odpady je jejich důsledné energetické využívání (spalování). Na rozdíl od mnoha vyspělých evropských zemí však v České republice naráží tento moderní způsob nakládání s odpady na nepochopitelný odpor. Proč?

Důvodem, proč je v našich podmínkách energetické využívání odpadů zatím pouze v plenkách, jsou uměle vypěstované obavy a předsudky u široké veřejnosti. Lví podíl na této situaci mají někteří ekologičtí aktivisté, kteří vedli a nadále vedou dlouhodobou negativní kampaň, založenou na neobjektivních informacích, zjednodušených stanoviscích a strašení veřejnosti. Výsledek je takový, jaký je. Zatímco ve vyspělých evropských zemích zažívalo energetické využívání odpadů nebyvalý rozkvet, ocitlo se v České republice toto téma v minulých letech téměř na černé listině. Řada technicky vyspělých projektů, které by pomohly vyřešit krajské plány odpadového hospodářství, byla

zastavena, nebo odložena na dlouhou dobu „k ledu“.

Naše republika patří k zemím s největším počtem skládek v Evropě (doporučuji Vám zajet se podívat například na skládku v Žeravicích). Zatímco v některých zemích je skládkování již zákonem zcela zakázáno, u nás stále prožívá rozkvět. V době, kdy ekologičtí aktivisté propagují alternativní zdroje energie, které nám všem energie neúměrně zdražují (velmoc solárních panelů), se nám skutečně energetické bohatství kupí na skládkách, kde se pomalu, ale jistě stává reálnou ekologickou hrozbou! Evropské země, jako jsou Švýcarsko nebo Rakousko, asi nikdo nebude obviňovat z toho, že se ke své zemi nechovají ekologicky. Přesto je v Rakousku 13 zařízení na energetické využívání odpadů (spalovny) a ve Švýcarsku dokonce 30. V dalších vyspělých zemích Evropy, srovnatelných s Českou republikou, je situace obdobná. Například Dánsko provozuje 29, Holandsko 12 a Belgie 18 zařízení na spalování komunálního odpadu. Celkově tyto země energeticky zpracovávají 30-50% z celkové produkce komunálního odpadu.

Zdá se, že nám za stávajících podmínek nezbývá nic jiného než zajistit účinnější třídění recyklovatelných složek, mechanicky a biologicky upravovat odpady a nákladně vyrábět paliva z komunálního odpadu. Ta mohou být následně spalována v teplárnách, elektrárnách nebo cementárnách, které však mají mnohem benevolentnější emisní limity, než tolik obávané moderní spalovny komunálních odpadů.

Třídění materiálově využitelných složek odpadu (papír, plasty, sklo), které je u nás v současnosti založeno na dobrovolnosti každého občana, má svůj hluboký význam. Výrazně pomáhá při ochraně životního prostředí a v úspoře neobnovitelných zdrojů surovin. Na druhé straně samo o sobě není všespásné. Musíme si uvědomit, že jednostranný způsob nakládání s odpady je zároveň i nejdražším možným způsobem. Náklady na třídění a využívání různých materiálových komodit se liší dle druhu odpadu a pohybují se od 200,- Kč do 12.000,- Kč za tunu vytríděného odpadu.

Problematika odpadového hospodářství není jednoduchá a žádný známý systém není samospasitelný a levný. Vzhledem k tomu, že průměrný občan České republiky vyprodukuje šestkrát více komunálního odpadu, než sám váží, musíme náklady spojené s naším životním stylem zaplatit. Otázkou zůstává, zda nebudeme platit zbytečně mnoho, když se nám část energetického bohatství bez užitku rozkládá na komunálních skládkách!

Moderní spalování odpadů do značné míry řeší řadu nevyřešených problémů, jako je: energetická nezávislost, úspora zdrojů surovin a energií, bezpečnost a ekologie při jejich výrobě. Nestojí to za zamyšlení a přehodnocení názoru?

*Ing. Vladimír Martínek,
starosta obce*

VÍTÁNÍ NOVĚ NAROZENÝCH OBČÁNKŮ OBCE

Krásně prosluněnou první sobotu v červnu jsme se sešli v obřadní síni obecního úřadu a letos již podruhé přivítali nově narozené občánky naší obce. Miminek bylo stejně jako minule 5 a z nich pouze jedno děvčátko, jinak samí kluci. Po tradičním vystoupení dětí ze ZŠ a MŠ Horní Moštěnice přivítal přítomné pan starosta. Děti dostaly drobné dárky, maminky květinu a pak se již všichni rodiče nechali se svým miminkem vyfotit.

Ing. Marta Ostrčilová

RYBÁŘI OBCE – OBEC RYBÁŘŮM

Občané Horní Moštěnice si mohli všimnout, že před rybářským domečkem u obecního rybníka vyrostla přístupová plocha se zámkovou dlažbou o výměře 90 m².

Celé dílo, od základních zemních prací až po finální položení dlažby, provedli rybáři vlastními silami a odpracovali mnoho brigádnických hodin. Dílo bude sloužit všem při konání společenských akcí.

Rybáři děkují vedení obecního úřadu za finanční spoluúčast při tomto projektu.

*Ing. František Fešar
jedenatel rybářského spolku*

Z HISTORIE OBCE

Typ vesnice - 1. část

Vnější vzhledem se dříve podobaly obytné budovy selských usedlostí jedna druhé. Všechny domy stály v řadě, ale z požárních důvodů byly od sebe odděleny na jedné straně asi 1 sáh širokou uličkou a na druhé straně buď nekrytým, nebo jen stříškou krytým průjezdem. Tyto volné prostory byly postupem času zastavovány, takže domy tvoří z velké většiny souvislou řadu. Z ní vyskakovaly neposlušně dva hanácké žudry. Dnes po nich není už ani památky. Žudr byl typický hanácký přístavek před síní o rozměrech asi 4 x 5 m. Měl jeden nebo tři vchody na způsob podloubí a nad ním byla jako nástavba rozšířená vrchní komora. Žudr chránil vchod domu před nepříznivými vlivy povětrnosti. Byl také místem odpočinku a besed v podvečerních nebo nedělních chvílích.

Střechy na selských statcích byly původně valbové (na všech čtyřech stranách šikmé) a kalenice lomená. Nad komorou dolní a nad síní byla totiž ještě komora vrchní, a proto tam byla kalenice vyšší. Nad jizbou byla jen nízká hůra a tam se kalenice snižovala. Tyto lomené kalenice byly při přestavbách či po požáru nebo u příležitosti výměny krytiny během celého 19. století vyrovnávány tak, že zdivo nad jizbou bylo zvýšeno na úroveň vrchní komory a tím střecha dostala dnešní podobu s rovnou kalenicí.

„Okéška“ na komorách bývala bez rámu a bez skla. Dříve bývala jen asi 10 x 20 cm veliká. Během času při stavebních úpravách domů byla zvětšována až do dnešní podoby. Na zimu se zacpávala věchtěm slámy nebo kusem odloženého šatstva. Okéška bývala oblíbenou cestou při nočních toulkách koček. Proti tomu bývala opatřena mříží vyrobenou u kováře.

Později, když už byla okéška větší, bývalo zvykem dávat na podzim do nich na vrchní komoru pěkně do řady naskládané ovoce. A tu nezbedná chasa večer a v noci je často zdělávala tím, že je napichovala na hřebík upevněný na konci dlouhé tyče a pak si na nich pochutnávala. Snad byl tento zvyk i jakýmsi lákadlem mladých děvčat v domě na přivábění chlapců.

Okéška na hůře se dělala nad okny později, když bylo zdivo zvýšeno a kalenice vyrovnána. Mívala ponejvíce tvar podélný. Jejich vývoj byl podobný jako u okéšek komorových.

Převzato z kroniky obce 1962

DĚNÍ V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE HORNÍ MOŠTĚNICE

Vážení občané,

poslední dekáda školního roku 2013/2014 je ve znamení dvou akcí, které snesou označení velké.

Tou první a již ukončenou je vybudování nové cvičné, naštěstí ne již kuchyňky, ale opravdové kuchyně při vstupu do Scolarestu.

Větší a světlejší prostor byl vybaven jak novým nábytkem, tak i spotřebiči. Je dobré, že tento prostor bude využíván nejen ve vyučovacím předmětu Příprava pokrmů, ale stane se zázemím i pro nový, od září plánovaný kroužek Vaření, který povede profesionální kuchař p. Pagáč.

Akcí druhou a rozsahem nesrovnatelně větší jsou plánované oslavy 50. výročí otevření nové školy v Horní Moštěnici, což je akce, která svým rozsahem překračuje rámec organizace, a já bych si velmi přál, aby se s ní ztotožnili všichni občané, kteří s naší školou měli ať již v jakékoli pozici či funkci něco společného.

Kromě obvyklého Dne otevřených dveří, který je plánován na 6. září a na který Vás tímto srdečně zvu, je plánován i tisk sborníku. A zde mi dovoluňte se chvíli pozastavit. Jeho součástí, kromě části textové a dokumentační, by měl být i výčet všech vyučujících a žáků, kteří školu za posledních 50 let navštěvovali. Tvorba seznamu učitelů je však těžkým oříškem. Je nutné si uvědomit, že není oč se opřít, poněvadž žádný podobný materiál dosud neexistoval. Pramenů je několik – obecní i školní kroniky, třídní výkazy, třídní knihy, platové výměry i výroční zprávy. Naprostá většina těchto dokumentů je však psána ručně, tudíž ne vždy zcela čitelně, v řadě případů jsou uvedena různá křestní jména, problémem jsou opakované návraty starobních důchodců formou zástupů a suplování, učební povinnost učitelek MŠ, změny příjmení způsobené sňatkem atd.

Berte tedy prosím tento materiál jako „náštel“, který byl tvořen za plného chodu školy a zcela jistě není prost chyb. Za ty bych se chtěl všem dotčeným omluvit a vyzvat všechny, kteří objeví v některém údaji chybu, necht' nás o ní informují. Zároveň děkuji všem, kteří se na tvorbě seznamu podíleli. Naším následovníkům pak ponecháváme práci nad soupisem učitelek MŠ, správních a provozních zaměstnanců atd.

Zároveň chci požádat všechny občany vlastníci jakékoli materiály týkající se vývoje školství za posledních 50 let se vztahem k Horní Moštěnici o jejich zapůjčení. Rovněž vítáme možnost tyto materiály ofotografovat či oskenovat. Čím bohatší a různorodější materiál se nám podaří shromáždit, tím bude obraz vývoje školství v Horní Moštěnici plastičtější.

Dále pokračují ve spolupráci s OÚ Horní Moštěnice práce na odstraňování závad v oblasti BOZP. Rodiče dětí z MŠ jistě zaregistrovali opravu „jezdících schodů“,

momentálně probíhají práce na opravě venkovní podezdívky.

Bohužel si opět musím postesknout, že snaha o zkulturnění naší školy je některými žáky sabotována...

Ve spolupráci se SRPŠ se většina pedagogů spolupodílela na vydařeném průběhu Dětského dne, většina žáků navštívila výstavu „Zemědělství bylo, je a bude“ zastřešenou firmou Salix.

Škola s mikroregionem Moštěnka rovněž připravila projektový den dějepisu pod názvem Příběhy našich kronik.

Z čistě školních aktivit připomínám fakultativní výukový zájezd do Francie a Anglie, úspěšnou organizaci školy i školky v přírodě, Ekologickou olympiádu, návštěvu zlínského divadla, akci Noc s Andersenem i velikonoční dílny a dílničky.

Ze sportovních akcí je chvályhodná cesta našich florbalistů až do Krajského finále v Ostravě, úspěšná účast na házenkářském turnaji v Kokorách i velmi solidní umístění žáků Mozoly a Odložila na plaveckých závodech v Prostějově.

K radosti menších i větších byla v areálu školy instalována trampolína. V této souvislosti však opět připomínám, že objekt školy je monitorován.

Závěrem mi dovolu, abych všem zaměstnancům, žákům i Vám rodičům popřál klidné a pohodové prožití dovolených, žákům 9. třídy pak úspěšný vstup do dalšího studia.

Mgr. Libor Kubík
ředitel ZŠ a MŠ Horní Moštěnice

BŘEZEN

Sluníčka a Kot'ata na návštěvě Zemědělské školy

Ve středu 5. března jsme se vydali na malý výlet. Naše cesta směřovala na Střední zemědělskou a technickou školu v Přerově. Cílem návštěvy bylo seznámit se s domácími zvířaty a jejich mláďaty. A že jich bylo opravdu hodně k vidění!

Divadlo „Přemyslovská knížata“

Hrrr na ně! Na koho? Přece na přemyslovská knížata ve zbroji, s mečem a štítem po boku!

5. března se všichni žáci od 1. do 9. třídy vypravili do kulturního domu na představení Agentury Pernštejn. Dva členové skupiny historického šermu Renegádi z Pardubic nás provedli přemyslovským rodem od knížete Bořivoje a jeho manželky Ludmily až po Svytlahavu II. Někteří žáčci měli možnost se osobně podílet na rekonstrukci naší historie, nechyběl humor a na závěr bojové scénky.

Těm mladším šla chvílemi možná hlava kolem z množství jmen a informací, ale všichni si určitě uvědomili, že dějepis nemusí být vůbec nuda!

Moudrá sova - vědomostní soutěž - znáš prostředí, ve kterém žiješ?

11. března 2014 jsme pro děti ve ŠD připravili vědomostní soutěž s názvem

„Moudrá sova“.

Děti byly rozděleny do několika družstev a společně musely plnit nejrůznější vědomostní úkoly. Některé otázky nebyly lehké, ale všichni si s nimi nakonec poradili. Po zkontrolování a vyhodnocení všech úkolů byly všechny zúčastněné děti odměněny sladkostí a čtyři nejlepší družstva dostala drobné dárky v podobě moudrých sov, samolepek, bloků atd.

Okresní kolo v halové kopané

Soutěž proběhla 12. března 2014 v Troubkách a její průběh z hlediska našich reprezentantů nelze nazvat jinak než smolný.

Prohra s fotbalovou školou byla očekávána, remíza s Gymnáziem Jakuba Škody potěšila. Zamrzela naopak obdržená branka 20 vteřin před koncem v zápase se ZŠ U Tenisu a ještě více vyrovnávací gól Troubek, který padl doslova se závěrečným hvizdem.

Těmito výsledky naši hráči obsadili solidní 4. místo.

Nejlepším hráčem byl střelec obou branek Jan Masný, velmi dobře zahrál Milan Úlehla a oba, teprve páťáci – Michal Obrtel a Radim Kuba.

Florbalové utkání

Kroužek florbalu navštívili 13. 3. florbalisté ze základní školy Kokory v doprovodu paní učitelky Svozilové. Kluci naší školy z 3. a 5. ročníku se s nimi utkali v přátelském turnaji.

Síly v týmech byly vyrovnané, proto i zápasy skončily nerozhodně.

Už se těšíme, jak v dubnu navštívíme Kokory a utkáme se v dalších zápasech.

S hudbou proti drogám

V pátek 14. března na naši školu zavítali profesionální muzikanti Jiří Klemsa a Markéta Doleželová s hudebně-preventivním programem, kterého se zúčastnili všichni žáci školy.

Pro 1. - 4. třídu to byl pohádkový koncert s prevencí kouření, pití alkoholu a častého užívání léků, žáci 5. - 9. ročníku si poslechli průřez hudbou od 60. let do současnosti s povídáním o nebezpečí užívání drog, o mentální anorexii...

Vítání jara 3. třída + MŠ

Dne 20. března 2014 přišli třetáci do oddělení MŠ Berušky, aby přivítali jaro. Nejdříve jsme písničkou zavolali sluníčko a pak začalo to pravé jarní tvoření. Vyrobili jsme si kytičku s beruškou. Ve dvojicích jsme malovali strom, který byl dozdoben popcornovými květy. Ve skupinách jsme skládali puzzle a kytičky z PET vršků. Venku jsme z lidských těl vytvořili sluníčko a proběhli se na čerstvém vzduchu. Třetáci si zahráli na motýla, který létal z jedné jarní kytičky na druhou. Tato společná akce se vydařila. JARO JE TADY!

Vitaminátor

V pátek 21. března nás v 5. třídě navštívila paní Stojanová s „mimozemšťanem“ Vitaminátorem. Dělalí jsme různá měření a pokusy, abychom zjistili, jak je to s naší stravou a vitaminy. Samozřejmě nejvíc nám chutná „nezdravá strava“, ale pokusíme se zařazovat do svého jídelníčku více pro nás zdravých potravin a hlavně více ovoce a zeleniny.

Turnaj ve vybíjené

V úterý 25. března 2014 jsme uspořádali ve ŠD turnaj ve „Vybíjené“. Počasí nám přálo, a tak jsme se přesunuli na místní stadion, kde se turnaj ve vybíjené odehrál. Zahráli si chlapeci proti děvčatům a každé družstvo mělo posilu v podobě paní učitelky. Hra to byla velice napínavá a až do samého konce nebylo zřejmé, které družstvo zvítězí. Nakonec to byla děvčata, která velmi těsně porazila družstvo chlapců.

Akce se všem velice líbila, a tak jsme se s dětmi domluvili, že v měsíci dubnu uspořádáme další turnaj, kde chlapeci vyzvou děvčata na odvetu.

Den učitelů

V pátek 28. března jsme oslavili Den učitelů. Zástupci školního parlamentu „vyhecovali“ své spolužáky a každá třída na 2. stupni si připravila pro svého třídního učitele (a někdy nejen pro něho) překvapení v podobě hodiny naruby. A tak paní učitelky a pan učitel zasedli do školních škamen a byli náležitě prozkoušeni přísnými kantory - svými žáky. Proč se tento den slaví, si připomněli i na 1. stupni a ve 4. třídě dokonce děti učily paní učitelku celý den.

DUBEN

O medvědu Ondřejovi - Městské divadlo Zlín

Žáci 1. stupně ZŠ, hezky společensky oblečení, se seznámili s budovou opravdového divadla. Pohádka O medvědu Ondřejovi byla nastudovaná podle lidové předlohy Dany Pražákové. Všichni herci měli líbivé kostýmy, zpívali pěkné písničky a na závěr na podiu zatancovali.

Odpadová olympiáda

Kroužek „EKOTÝM“ připravil 3. dubna pro děti ze ŠD „Odpadovou olympiádu“. Děti byly rozděleny do družstev a následně musely absolvovat pět stanovišť, během kterých získaly potřebné znalosti o tříděném odpadu. Poslední stanoviště fungovalo jako zkušební komise, která děti přezkoušela a zjistila, co si zapamatovaly. Dalším úkolem bylo vytvořit originální obrázky z PET vršků, které se dětem velmi povedly. Všechny děti prošly na jedničku a za to získaly diplom s malou sladkostí. Děti ŠD děkují celému EKOTÝMU a paní učitelce Mgr. Petře Mraznicové za přípravu této akce. Všichni se moc těšíme na další spolupráci.

Preventivní program Centra pro rodinu Ráj

Ve dnech 3. a 4. dubna se žáci 1., 7. a 9. třídy účastnili preventivních programů. Prvňáčci si povídali o sobě a svých kamarádech. Pro sedmáky byl program zaměřen na pojmenování a pochopení emocí, které s sebou nese dospívání. A program deváťáků byl zaměřen na fyzická i psychická nebezpečí, která s sebou přináší nevázaný sexuální život.

Noc s Andersenem

Dne 4. dubna 2014 se 27 dětí z 2. - 4. třídy sešlo, aby prožily již 3. ročník Noci s Andersenem. V místní knihovně se děti seznámily s novou knihou O Vendulce a drakovi, prohlédly si dětské detektivky a zasoutěžily ve skupinkách. Poté jsme se všichni přemístili do školy, kde jsme povečeřeli díky sponzorským darům Eurestu a Hanácké kyselky. Ředitel naší školy předčítal dětem z 1. dílu knihy Detektiv Vrtápkova, která byla poprvé vydána před 10 lety, a následně děti řešily nelehké Vrtápkovy úkoly. Před spaním nás navštívil starosta obce, aby dětem přečetl pohádku z knihy Alenčina čítanka od E. Petišky, který by tento měsíc oslavil 90 let. Nocování bylo zakončeno malou stezkou odvahy. Dětem se večer líbil a spokojeně usnuly.

Vynášení Morany

V úterý 8. dubna jsme se s dětmi ze ŠD vydali rozloučit se zimou a přivítat JARO.

„Moranu“, kterou jsme si zhotovili, děti nesly vesnicí až k řece Moštěnce, kde ji nakonec vhodily do vody a pozorovaly, jak ji unáší proud. Cestou zněla říkadla spojená s tímto obdobím.

Např.

Líto, líto zelený,
kdes tak dlouho bylo?

U studánky u vody
ruce, nohy mylo.

Číms je utíralo?

Šátečkem, lístečkem,
červeným kvítečkem.

Smrt nesem ze vsi,
daleko od vsi,
co nám léto přinese?
Obilíčko zelené
a vajíčko červené.

Smrtka chodí po vsi,
má černý vousy,
kdo ty vousy dostane,
ten s tou Smrtkou zůstane.

Počasí bylo nádherné a akce se nám i dětem velmi líbila.

Dramatické soustředění

12. dubna, ač to byla sobota, se sešly ve školní družině některé děti, kterým přišli vypomocet dobrovolní harcovníci z 5. a 6. třídy, aby začali nacvičovat divadelní vystoupení o Analfabetě Negramotné. Nacvičené představení budete moci zhlédnout 6. 9. na Dni otevřených dveří u příležitosti 50. výročí otevření nové budovy ZŠ. Paní vychovatelky budou jistě potřebovat pevné nervy a spoustu dobrých nápadů. Přejeme jim, ať se jim práce daří a děti hraní baví.

Miniházená Žeravice

Žáci 2. a 3. ročníku se zúčastnili 9. dubna soutěže družstev v miniházené v Žeravicích. Jako nováčci jsme byli nervózní před prvním zápasem. Soupeři nás podceňovali. Během druhého zápasu se karta obrátila a my jsme začali vyhrávat. Nakonec jsme všechny překvapili pěkným 2. místem, ke kterému přispěl Pepa Suchánek svými 30 brankami. Nyní jsme získali respekt a už se těšíme na další utkání, kde budeme rovnocennými partnery.

Projekt Zvířátka

Dne 11. dubna 2014 třetíci navštívili oddělení MŠ Žabičky. Školáci zahráli divadlo Zvířátka a loupežníci. Povíдали jsme si o jaru a zvířátkách. Třídili jsme zvířátka - plyšáky - podle místa, kde žijí, a velikosti. Děti se snažily uhodnout jejich názvy v písničkách, básničkách a podle pantomimy. Děti si prohlédly živé křečky a morče, skládaly puzzle, kreslily, obkreslovaly, tiskly a vytvářely koláže se zvířátky. Děti si společnou akci užily.

Velikonoční dílny

Ve středu 16. dubna jsme si všichni připomínali Velikonoce. Pravděpodobně nejvíc nás všechny na Velikonocích baví prázdniny, ale užitečné je určitě vědět i to, proč je máme. Mladším dětem to připomněly jejich paní učitelky. Těm starším to v krátkém projevu v tělocvičně připomněl ThLic. Bedřich Horák. Hned poté jsme se rozdělili dle svých zájmů do několika skupin, které se zabývaly velikonoční tematikou. Na fotkách můžete vidět keramickou dílnu, vyrábění pištálek i pomlázek, zdobení kraslic i vyšívání velikonočních kuřátek. Nechyběla ovšem ani příprava velikonočních věnečků. A nám moc chutnaly :-). Samozřejmě nelenily ani mladší děti, které toto dopoledne vyráběly nejrůznější velikonoční ozdoby.

Dopravní soutěž „Pozor červená“

S měsícem bezpečnosti (duben) jsme si ve školní družině uspořádali dopravní soutěž pod názvem „POZOR ČERVENÁ“. Na začátku jsme si zopakovali dopravní značky, které bychom měli znát a které umíme. Poté následovaly soutěže družstev, ve kterých jsme natrénovali pozornost, hbitost a šikovnost, ale také jsme při nich zažili spoustu legrace. Na závěr jsme si zazpívali při jízdě vláčkem novou písničku a dojeli si pro odměnu za svou šikovnost.

ČEZ street hockey 2014 - oblastní kolo

Kluci z kroužku florbalu se přihlásili do soutěže ČEZ street hockey 2014. V oblastním kole se utkali s družstvem dívek ze Základní školy U Tenisu. Na zápasy kluci vyhráli 4:0 a postoupili do velkého finále, které se uskutečnilo 24. dubna 2014 v ČEZ aréně v Ostravě.

Návštěva divadelního představení ve Zlíně

V pátek 25. 4. 2014 se jelo 45 žáků z 2. stupně podívat na veřejnou generálku slavné hudební komedie My Fair Lady opět do Městského divadla ve Zlíně. Tentokrát jsme měli možnost sledovat práci režiséra, herců, kulisáků a dalších opravdu důkladně. Pan režisér několikrát zkušku přerušil a vrátil, takže jsme si květinářky Lízy Doolittlové a profesora Higginse užili téměř o hodinu déle!

Dopravní soutěž

Ve středisku volného času Atlas a Bios v Přerově se 25. dubna uskutečnila dopravní soutěž pro ZŠ. Naši žáci z 5., 6. a 7. třídy se na soutěž snažili připravit odpoledními tréninky jízdy na kole přes překážky a studiem dopravních předpisů a zásad první pomoci. Mladší žáci skončili na 4. místě ze 7 týmů. Starší žáci se umístili na 3. místě ze 6 týmů.

Okrskové kolo ve vybíjené smíšených družstev

28. dubna jsme vyrazili my, žáci 4. a 5. třídy, na turnaj ve vybíjené. V okrskovém kole se nás sešlo celkem 11 družstev a některá zde na rozdíl od nás nebyla vůbec poprvé. Některá družstva složená výhradně z hochů budila i trošku hrůzu. Ale my jsme se jich nelekli a bojovali jsme. Chyběly nám ovšem zkušenosti a možná i síla a technika, proto jsme v silné konkurenci neuspěli. Zklamání ale nebylo velké, po cestě na zastávku do školy jsme na něj zapomněli úplně na jednom výborném dětském hřišti. Příští rok se nás asi víc přihlásí do kroužku vybíjené a budeme trénovat už od září a to budete koukat!

KVĚTEN

Příběhy našich kronik

Ve středu 7. května se od 8:00 do 13:30 hodin konala v naší budově interaktivní akce pro děti i dospělé Příběhy našich kronik. Cílem tohoto projektu je zmapovat

nejzajímavější příběhy z obecních kronik, ukázat lidem místní historii na konkrétních příbězích a seznámit školáky zábavnou formou s vynálezem knihtisku. Projekt odstartoval už v březnu a je společným dílem 5 místních akčních skupin - Moštěnka, Poodří, Občané pro rozvoj venkova, Hříběcí hory a Moravská cesta.

Akce v naší škole byla zaměřená na historii obce Horní Moštěnice a okolního regionu a byla po celý den přístupná veřejnosti.

Děti od 4. do 9. třídy se mohly seznámit zábavnou formou s knihtiskem, vazbou knih, dozvěděly se více o kronikách, písmu a také o příbězích, které se váží k našemu regionu. Děti si mohly vyzkoušet tisk obrázku, odlít kule do staré zbraně, psaní bambusovým perem a inkoustem a nejstarší z nich si mohly poslechnout vyprávění paní Marie Špalkové, která dokáže napínavými historkami z historie obce děti nadchnout.

Školka v přírodě

Velké Karlovice hotel Galik v týdnu od 5. - 9. května 2014 navštívilo 50 dětí z MŠ a první třídy ZŠ Horní Moštěnice. Environmentální výchova dětí probíhala během pobytu v tematickém celku „Jaro, léto, podzim zima, ve škole v přírodě nám je prima“. Každý den byly pro děti připraveny soutěže, pohybové hry a odměny za jejich úžasné výkony. Doufáme, že se příští rok opět sejdeme v hojném počtu a žádné nemoci nás neodradí prozkoumávat naši krásnou zemičku.

Školka v přírodě trochu jinak – MŠ + 9. třída

Ve dnech 5. 5. - 7. 5. pomáhali devátáci s organizací „Školky v přírodě trochu jinak“. První den si s dětmi vyprávěli o životě ve vodě a jejím okolí, vyšli si k Moštěnce, rybníku a okrasnému jezírku.

Druhý den se nesl ve znamení obyvatel lesa, poznávání stromů listnatých a jehličnatých. I překážková dráha pod lesem dětem ukázala, co zvířata dělají (jelen - skok, veverka - sběr oříšků do hnízda, jezevec - prolézání norou...).

Třetí den - na louce - jsme si společně vyrobili náramky štěstí z lučních květin. Věříme, že se děti společně zabavily a získaly mnoho nových informací o přírodě.

Škola v přírodě

Letošní školu v přírodě jsme strávili od 12. 5. do 16. 5. ve Velkých Karlovicích

v hotelu Galik. Tak jako vloni nám počasí příliš nepřálo, ale přesto jsme se snažili každý den alespoň chvílku trávit venku na čerstvém vzduchu. Když lilo jak z konve, trávili jsme čas v hotelové „klubovně“, kde jsme hráli spoustu nových her, namáhali jsme své hlavy při skupinových pracích, sportovali a zažili spoustu legrace. Velký úspěch měl i Karneval a Netradiční olympiáda. Celkově jsme si školu v přírodě užili a těšíme se už na příští rok. Snad nám vyjde lepší počasí.

Soutěž v ruském jazyce – 22. 5.

Devět žákyň 8. a 9. ročníku se sešlo jedno květnové čtvrteční odpoledne v učebně jazyků.

Rázem se staly soutěžícími a mohly tak porovnat dosavadní znalosti z ruského jazyka. V úvodní konverzaci děvčata představila sebe sama, následovala práce s připraveným i nepřipraveným textem a své místo měla i recitace či vyprávění příběhů. Byť se na některých disciplínách podepsala tréma soutěžících, „azbukovou“ atmosféru to výrazně neovlivnilo. Celkový dojem a přidělené body nakonec rozhodly o konečném pořadí.

1. místo - Anna Ostrčilová, 9. třída
2. místo - Markéta Bartíková, 8. třída
3. místo - Natálie Fridrichová, 8. třída
4. místo - Barbora Netopilová, 9. třída

Stezka naší krajinou

V pátek, při krásném letním počasí, jsme se vydali na stezku naší krajinou (okolím). Po cestě jsme namáhali nejen své nožky, ale také hlavy a plnili úkoly a otázky, které na nás čekaly. Trasa nás dovedla až do zámecké zahrady, která je nyní moc hezky upravená. Po splnění posledního úkolu jsme se osvěžili - dobrým nanukem.

Děkujeme za pomoc s akcí paní učitelce Mraznicové a klukům z 8. třídy - Michalovi, Markovi, Dominikovi a Zdeňkovi.

Indiánskou stezkou – školní výlet 5. třídy

Celý den jsme strávili na westernovém Bubla ranči v Kopřivnici, kde nás čekal pestrý program plný nových zážitků.

Starost o koníky

Každý správný indián se velmi pečlivě staral o svého koně. Proto i my jsme

se naučili jak koně krmit, jak uklízet stáj, jak si koníka vyčistit. Dozvěděli jsme se, jak se takový kůň sedlá a uzdí. S připraveným koníkem jsme už přešli rovnou na jízdárnu. Každý z nás se mohl podle odvahy vyhoupnout do sedla a poznat, že nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu.

Střelba z luku a vrh tomahavkem

Hlavní zbraní indiánů byl luk a šípy a známý tomahavk. Už jako malí uměli velmi dobře zacházet s oběma zbraněmi. Ani my jsme nezůstali pozadu a obě dovednosti jsme si vyzkoušeli.

Odlévání stop zvířete

Stopovat uměli indiáni výborně. V přírodě se vyznali náramně a stopy všech zvířat hravě zvládli. Na dřevěném panelu jsme poznávali stopy některých zvířátek našich luk, lesů i polí a řekli jsme si o nich několik zajímavostí. Za odměnu si pak každý stopu jelena ze sádry vylil a odnesl domů jako suvenýr.

Výroba indiánského šperku

Muži vyrazili na lov a indiánské ženy zůstaly doma samy. Jednou z jejich činností byla také výroba nejrůznějších šperků. Ty měly svého nositele ochránit před zlými duchy, dodat sílu a také pomoci v boji s protivníky. Vyrobit takový šperk si každý z nás vyzkoušel a práce se povedla, nyní už nás do konce školního roku ochrání před všemi nepřijemnostmi.

Technická soutěž - hlavolamy

Katedra technické a informační výchovy UP Olomouc vyhlásila Technickou soutěž pro Olomoucký kraj s tématem: Hlavolam. Soutěž je určena pro žáky, kteří disponují tvůrčím technickým nadáním a dovednostmi v technicky zaměřených předmětech. Z naší školy zaujala hned 4 žáky, kteří se pokoušeli vyrobit z kovu, dřeva, plastu či jejich kombinace důmyslné hlavolamy. Termín odeslání ale stihli pouze dva borci ze 7. třídy, Josef Zanáška a Martin Ludva. Držte jim spolu s námi palce, aby na soutěži uspěli.

Dětský den

Oslava Mezinárodního dne dětí začala v pátek 30. 5. 2014 soutěžemi v tělocvičně školy, kterého se účastnily děti z 1. - 4. třídy. Po společném zápolení se ještě děti ze 3. a 4. třídy utkaly v soutěži o nejlépe létající papírovou vlašťovku. Příští den mohly děti v oslavě pokračovat v Zámecké zahradě na Dětském dnu organizovaném SRPŠ. K dobré náladě přispěly svým vystoupením i naše břišní tanečnice. Oslavy uzavřela návštěva místního kina, kde děti zhlédly pohádku Zambezia a ty starší film Máme rádi velryby.

Zájezd do Francie a Velké Británie

Napsala: Nikola Hrubá, IX.A

V neděli 25. května 2014 jsme se vydali na studijní pobyt do Anglie. Cestou jsme se zastavili prohlédnout si některé památky v Paříži. Jeli jsme společně se dvěma

základními školami (Šternberk a Straškov – Vodochody). S dětmi ze Šternberka jsme se okamžitě seznámili, ale pražští studenti a jejich pedagogický dozor na nás moc velký dojem neudělali. Paříží nás provázela slečna Lucie, která pochází ze Slovenska, ale bydlí ve Francii už dva roky. Viděli jsme světoznámou Eiffelovu věž, Louvre, Invalidovnu, Notre Dame a Avenue des Champs-Élysées, kde jsme poobědvali.

O půlnoci jsme dorazili do města Calais, kde jsme byli ubytováni v hotelu B&B. Po typické francouzské snídani jsme odjeli trajektem přes kanál La-Manche do Velké Británie.

V Británii jsme byli ubytováni v anglických rodinách. Ve středu jsme se jeli podívat do Portsmouth, kde jsme si prohlédli loď HMS Victory, muzeum admirála Nelsona a dokonce jsme měli možnost být součástí rekonstrukce slavné bitvy u Trafalgaru mezi admirálem Nelsonem a Napoleonem Bonapartem. Nezapomněli jsme ani na nákup suvenýrů a dárků ve městech Brighton a Worthing. Ve čtvrtek jsme odcestovali do centra Londýna, kde jsme se svezli na London Eye, procházeli jsme se kolem Houses of Parliament, viděli výměnu stráží, Buckingham Palace, Trafalgar Square a nakonec jsme dorazili k muzeu voskových figurín Madame Tussauds. Tam jsme si každý našli svého oblíbeného herce, zpěváka, sportovce, politika nebo také superhrdinu. Všechny voskové postavy vypadaly, jako by svému modelu z oka vypadly. Součástí prohlídky byla i jízda anglickou historií zmenšenými modely černých taxíků a kino 4D, kde komiksoví hrdinové zachránili Buckinghamský palác. Navečer jsme jeli zpět do ČR Eurotunelem. Na autobusové zastávce v Horní Moštěnici kolem šesté hodiny v pátek nás vyzvedli naši rodinní příslušníci. Sice jsme byli unaveni, ale zato plní příjemných dojmů a zážitků.

Myslím si, že jsme se každý aspoň trošku zdokonalili v angličtině a měli jsme tu možnost vydat se na týden za hranice České republiky, a navíc bez maminky (ale její řízky byly vynikající☺). Jsme rádi, že paní učitelka měla tu odvalu se s námi vydat na studijní pobyt a pořádně si to s námi užila. Akorát to počasí nám dalo pořádně zabrat a doufáme, že příští rok se nám podaří celý pobyt absolvovat bez deštníku.

Nová kuchyňka

Už je to uděláno, už je to hotovo.

Naše cvičná kuchyň je

- zrekonstruovaná
- přestěhovaná
- prostorná
- prosluněná
- moderní
- vybavená
- vymalovaná

- vygruntovaná
- voňavá
- **je prostě NOVÁ.**

To se nám tu bude vařit! V příjemném prostředí půjde příprava pokrmů a ostatních dobrot skoro sama.

Tak at' se nám v nové kuchyni líbí.

Profesní orientace žáků ve školním roce 2013 - 2014

Název školy	Obor	Počet
SŠ technická Kouřilková - Přerov	Mechanik opravář motorových vozidel (automechanik)	1
	Elektrotechnika - Mechatronika	1
SŠ gastronomie a služeb - Přerov	Kadeřník	1
	Kuchař	1
	Kuchař se zaměřením na zážitkovou gastronomii	1
	Cukrář	1
Gymnázium Jakuba Škody - Přerov	Gymnázium	1
SZŠ - Hranice	Zdravotnický asistent	1
SPŠ - Přerov	Elektrotechnika se zaměřením na počítačové řízení	1
SŠ polygrafická - Olomouc	Polygrafie	1
SŠ hotelová a služeb - Kroměříž	Kuchař - gastronomie	1
SŠ logistiky a chemie - Olomouc 5. ročník	Aplikovaná chemie	1
Gymnázium Jakuba Škody - Přerov	Gymnázium - osmileté	2

Všem našim žákům blahopřejeme a přejeme hodně úspěchů!!!

Vysvětlivky:

SŠ - Střední škola, SPŠ - Střední průmyslová škola, SZŠ - Střední zdravotnická škola

*Mgr. Zdenka Opavská
výchovná poradkyně*

Jaro v mateřské škole

Jaro – krásné to roční období. I my ve školce jsme si to užívali. Jarní písničky, básničky, výtvarné práce, pracovní listy i jarní povídaní a skotačení nemohly u nás chybět. Mimo těchto nepřeberných aktivit proběhlo v mateřské škole plno dopoledních i odpoledních akcí s kamarády i rodiči. Ty nám zpestřovaly výchovně vzdělávací nabídku činností mateřské školy pro malé předškoláčky.

Jaro jsme zahájili návštěvou Střední zemědělské školy v Přerově. Tam nám byly představeny nové jarní přírůstky domácích zvířátek. A že bylo na co koukat.

Abychom opravdu tu zlou zimu vyhnali, všichni společně jsme šli vynést Moranu, ať odplave od nás co nejdál a zima nás už nestraší.

Naši školáci s kamarády z 2. a 3. třídy základní školy přivítali jaro společnými pracovními dopoledními dílničkami.

Velice zajímavá a pro někoho i překvapivá byla návštěva pejsků „Mushera“ a doprovodná jízda na káře tažené psím spřežením.

Také jsme u nás ve školičce neopomněli oslavit „Den Země“, pochopitelně našim dětským způsobem = tematické dopolední činnosti.

Spolu s vedením obce a místními spolky (zahrádkáři i chovatelé) jsme se spolupodíleli na obecní akci „Jaro v kulturním domě Horní Moštěnice“. Práce dětí i učitelek zdobily prostory kulturního domu a budoucí školáci předvedli taneční vystoupení, se kterým mateřskou školu reprezentovali na přerovské akci mateřských škol „Mateřinky v pohybu“. V dubnu byla v naší mateřské škole ukončena souvislá pedagogická praxe studentek SPgŠ Přerov. Závěrečnou tečkou této praxe bylo zhlédnutí připravené hrané pohádky, kterou dětem zahrály budoucí pí. učitelky ve své škole v Přerově.

V květnu jsme spolu s maminkami oslavili jejich svátek a děti se zúčastnily školy v přírodě.

I zbylé děti v mateřské škole nepřišly zkrátka. Byl pro ně připraven týdenní program „Škola v přírodě trochu jinak“, do kterého byli zapojeni i žáci 9. třídy základní školy.

Začátek června byl ve znamení oslav

Dne dětí a 5. a 6. června jsme navštívili velkou prezentační akci „Salixu Morava Horní Moštěnice“.

Školní výlety do ZOO Lešná a Galaxie Zlín spolu se slavnostním rozloučením dětí a rodičů se školním rokem 2013 – 2014 doprovázeným pasováním budoucích prvňáčků jsou závěrečnými akcemi pro tento školní rok.

Krásné slunečné prázdniny a v září vzhůru do nového školního roku.

Dětský den 2014

Dne 31. 5. 2014 pořádalo Sdružení rodičů a přátel školy Horní Moštěnice dětský den.

Tentokrát přišlo do krásně opravené zámecké zahrady asi 200 dospělých a 200 dětí, které dostaly u vstupu kartičku s osmi stanovišti, které musely splnit, a na konci trasy ji vyměnily za malou sladkou odměnu. V rámci plnění úkolů si děti i někteří dospěláci vyzkoušeli skákání v pytli, přenášení vajíčka na lžici, chytání rybiček, házení do medvědí tlamy, poznávání předmětů hmatem a mnoho dalších úkolů. Dále si děti mohly zaskákat na skákacím hradu nebo si nechat namalovat něco krásného na obličej od p. učitelek a vychovatelek ze ZŠ a MŠ Horní Moštěnice. Po skončení soutěžních stanovišť se děti zapojily do soutěží na parketu pod vedením zdejšího přírodovědného kroužku Medvíďata.

Zpestřením odpoledne bylo vystoupení břišních tanečnic ze zdejší školy pod vedením p. učitelky Přemyslovské. Během celého odpoledne

nám k poslechu a následně i k tanci na večerní diskotéce hrál náš oblíbený DJ Jarďa. Asi velkým lákadlem na sobotní odpoledne bylo plánované vystoupení klauna, který dětem po klaunském vystoupení modeloval různé tvary z balónek, kdy se vystoupení líbilo nejen

dětem, ale i dospělým.

Po skončení programu se v plném proudu rozběhla diskotéka až do pozdních nočních hodin. V průběhu odpoledne si mohli návštěvníci pochutnat na specialitách na grilu, jako jsou makrely, kuřecí steaky, krkovička a klobásy.

Tímto bych ráda poděkovala všem návštěvníkům za to, že přišli a podpořili naši akci, OÚ za zapůjčení skákacího hradu a finanční podporu a všem členům učitelského sboru ze zdejší ZŠ a MŠ, kteří přidali ruku k dílu, za pomoc při organizaci, jejich krásné výtvary na tvářích dětí mluví za vše. V neposlední řadě děkuji všem členům SRPŠ, kteří se podíleli na přípravách a průběhu dne, protože čísla o návštěvnosti hovoří o tom, že naše vynaložené úsilí na přípravu nebylo zbytečné.

Proto kdo má chuť s námi pracovat, neváhejte a pište na adresu srpsh@seznam.cz, rádi Vás přivítáme mezi námi.

*Za SRPŠ Horní Moštěnice
Ilona Jančíková*

**Hledáte jinou možnost než studium
na vysoké škole?**

Vyšší odborná škola živnostenská Přerov, s.r.o.

nabízí ve školním roce 2014/2015 studium ve vzdělávacích programech:

- Bezpečnost práce a krizové řízení (denní forma vzdělávání)
- Dopravní a spediční činnost (denní forma vzdělávání)
- Finanční řízení (denní forma vzdělávání)
- Marketing (denní i dálková forma vzdělávání)
- Sociálně právní činnost (dálková forma vzdělávání)

Přihlášky přijímáme do **31. 7. 2014**
nebo průběžně do 30. 9. 2014 podle kapacitních možností školy.

Na telefonních číslech 581 218 018, 724 080 017 nebo na e-mailu
vosz@sszprerov.cz Vám rádi zodpovíme dotazy, případně si můžete
domluvit návštěvu a prohlídku školy.

RADY ZAHRÁDKÁŘŮM

KVĚTÁK A BROKOLICE

Květák patří mezi nejnáročnější zeleninové druhy. Nejlépe prospívá na stanovištích s hlinitými, humózními, vododržnými půdami. Půda dostatečně zásobená vápníkem mimo jiné snižuje riziko výskytu nádorovitosti kořenů. Pro jarní kulturu květáku jsou vhodnější půdy lehčí, hlinitopísčité, které se dají dříve zpracovávat. Pro letní a podzimní pěstování jsou výhodnější půdy těžší.

Při klíčení jsou optimální teploty 15 až 20 °C, následně po vyklíčení je vhodné teplotu snížit na 12 až 15 °C a po vytvoření pravého listu opět zvýšit na 16 až 18 °C. Při pěstování sadby je důležitý dostatek světla. Po výsadbě by se teploty měly pohybovat mezi 12 až 18 °C, vyšší teploty snižují kvalitu růžic.

Květák je velmi náročný na dostatek vody v půdě, ale i na dostatečnou vzdušnou vlhkost. Důležitá je doplňková zálaha u jarní kultury na lehčích půdách. U pozdních květáků dbáme na dostatečnou zálahu v období od výsadby až do poloviny září.

Květák vysazujeme na pozemek, který jsme na podzim předchozího roku vyhnojili hnojem nebo jiným organickým hnojivem. Kromě organické hmoty v půdě potřebuje květák dostatek minerálních živin. Vhodnými předplodinami květáku jsou luskoviny, jeteloviny a obilniny. V jednom vegetačním období lze květák pěstovat jako následnou plodinu po sklizni rané zeleniny na přelomu května a června.

Nejranější květák na venkovním stanovišti se pěstuje z výsadbek koncem března a během první poloviny dubna. Pro tyto termíny pěstování vyséváme květák ve vytápěných prostorách již od konce ledna. Vysazují se sazenice se 3 – 4 pravými listy, vysoké max. 15 cm. Sazenice je vhodné před výsadbou otužit a porosty po výsadbě zakrýt netkanou textilií.

Pro letní kulturu vyséváme květák v první polovině dubna, sazenice vysazujeme na venkovní stanoviště v první polovině května, sklizeň pak probíhá během července a srpna.

Výsevy pro založení podzimní kultury probíhají ve druhé polovině dubna až do poloviny května a následně během června. Se sklizní podzimní kultury můžeme počítat během září a října.

Pěstební spon je u raných odrůd 40 x 40 cm, u letních a podzimních odrůd 50 – 60 x 50 – 60 cm. Podle potřeby provádíme ošetření proti chorobám a škůdcům.

Rané odrůdy květáku mají kratší vegetační dobu, jsou ale náchylnější na vybíhání do květu. Pozdní odrůdy mají vegetační dobu delší, proto je vysazujeme nejlépe nejpozději v květnu, aby růžice stihly dorůst požadované velikosti. Důležitým odrůdovým znakem je olistění rostlin. U méně olistěných odrůd je vhodné v době tvorby růžic zalamovat několik vnějších listů, čímž omezíme nadměrný přístup světla k růžicím a jejich nežádoucí zažloutnutí. Především pozdní odrůdy jsou bohatě olistěné a i bez zalamování listů chrání růžice před nadměrným slunečním svitem.

V sortimentu květáku nejčastěji nalézáme odrůdy s bíle zbarvenou růžicí, ale objevují se také odrůdy se žlutým a fialovým zbarvením. Zajímavým typem je květák s věžičkovitě uspořádaným zdužnatělým květenstvím, které je velmi dekorativní.

Brokolice má s květákem mnoho společného z hlediska botanického, i když celkově jsou její nároky o něco nižší. U brokolice je konzumní částí nerozvinuté květenství s dužnatým květním stonkem. Po sklizni centrální růžice vytvoří za 2 – 5 týdnů 40 – 100 menších postranních květenství, která

můžeme později sklídit a použít jako plnohodnotnou konzumní část.

Z hlediska nutričního vyniká brokolice obsahem látek, které mají protirakovinné účinky. Na druhé straně je však třeba upozornit na to, že má tendenci kumulovat větší množství dusičnanů.

Pro brokolici jsou vhodné středně těžké, vododržné, humusem a živinami zásobené půdy. Vyžaduje provzdušněnou půdu. Relativně dobře snáší nízké teploty. Vyšší teploty nad 22 °C urychlují vykvétání a znehodnocují tak konzumní část. Termíny pro ranou a letní sklizeň jsou obdobné jako u květáku. Podzimní kultura se však vysévá až v první červnové dekádě s následnou výsadbou během července a sklizní v říjnu až listopadu. Pěstitelský spon volíme podle vzrůstnosti odrůdy 40 – 50 x 40 – 50 cm. Péče o porosty brokolice během vegetace je obdobná jako u květáku.

Odrůdy brokolice se dělí podle velikosti poupat, která tvoří konzumní část, na odrůdy s jemnou nebo hrubou strukturou. Rané odrůdy mají kratší vegetační dobu, rychleji ale vybíhají do květu. Více pěstované jsou odrůdy polorané a polopozdní.

Rukověť zahrádkáře

JARNÍ MEDVÍDATA

Jaro letošního roku Medvíďata odstartovala karnevalem, který se nesl ve šmoulím duchu. Sešli jsme se v kulturním domě, všichni a všechno bylo v modrobílé šmoulí barvě. Vyráběli jsme šmoulí čepice, pili šmoulí limonádu a pojídali šmufinky. Soutěžili jsme a tancovali šmoulí makarénu.

Na další schůzce jsme vyrazili po okolí naší vesnice a pozorovali s myslivci zvěř. Poznávali a hledali jsme stopy zvěře.

Před Velikonocemi si chlapci z kroužku upletli pomlázku a všechny děti si vyrobily velikonoční dekoraci do květníku. Na květnou neděli jsme s děvčaty vyšly s májkou (jedličkou) po domech našich členů, děvčata zpívala písničku a za odměnu dostala sladkosti. V této tradici bychom chtěli pokračovat i v dalších letech.

Ve čtvrtek 10. dubna za námi do myslivny přišel pan Charouz z BESIP a besedoval s námi na téma Bezpečnost silničního provozu. Děti se dozvěděly, jak vypadá správná výbava jízdního kola, proč se poutat v autosedačkách a hlavně jak se správně chovat na silnicích. Pro všechny členy kroužku jsme od Besipu dostali reflexní vestičky, abychom na našich toulkách nejen po okolí byli dobře vidět.

Na oslavu Dne Země jsme se vydali sbírat odpadky po okolí a pomoci tak trošku vyčistit naši blízkou přírodu. Dětem se tato akce moc líbila a naučily se více si vážit přírody a neházet odpadky jen tak na zem.

Posledního dubna se všechna Medvíďata převlékla za malé čarodějnice a čaroděje. Na paloučku za myslivnou se událo pálení čarodějnic, soutěžilo se v hodu koštětem,

ve slizu se lovili pavouci a opékaly se špekáčky. Sluníčko svítilo a nám se to všem moc líbilo.

V neděli 11. května se po týdenním odkladu, kvůli nepřízní počasí, konalo „Putování s Medvíďaty kolem vody“. Sešli jsme se u bývalého mlýnu Štulbach a vyrazili společně směr obec Beňov. Po cestě nás čekaly různé úkoly a malé odměny. Podívali jsme se po okolí z myslivecké kazatelny a všechny děti se kousek cesty svezly v americkém jeepu. Po příchodu do vesnice se část dětí a dospěláků šla podívat do místního muzea, kde si prohlédla a poslechla něco o historii obce a životě arcibiskupa A. C. Stojana a zhlédla strom roku 2007, beňovskou Lípu. V areálu TJ Sokol Beňov na děti čekal skákací hrad a povozily se na koni, který za nimi přišel z místního jezdeckého oddílu. Spolu s rodiči si děti vytvořily medaili na památku a na oběd si upékly špekáček. Na závěr jsme si zahráli oblíbenou přetahovanou. Moc děkujeme panu starostovi Beňova, panu Pitnerovi, panu Jandovi z TJ Sokol a paní Hrbasové z muzea za vstřícnost a ochotu. Akce se i přes nevlídné a deštivé počasí vydařila a už nyní plánujeme „Putování s Medvíďaty“ na příští rok.

Kvůli nestálému a deštivému počasí se některé naše schůzky vedly v duchu náhradních programů, jako například tvoření ze zažehlovacích korálků, hraní společenských her atd.

V druhé polovině května nás v kroužku navštívilo krásné překvapení v podobě krajty královské a velkých afrických šneků. Děti si mohly hada pořádně prohlédnout, osahat a ti nejodvážnější si ho dali i za krk. Děkujeme rodině Rákosových z Přerova za předvedení zvířat. V ten samý den čekalo na děti ještě jedno překvapení od panů

myslivců, a to střelba ze vzduchovky na cvičné terče.

Na jedné z posledních schůzek letošního školního roku se Medvíďata vydala do blízkých Lověšic za včelkami. Naše poděkování patří milé rodině Caletkových za super odpoledne, medové ochutnávky, krásné povídání o včelách i s názornými ukázkami a hlavně možnost pomalovat včelkám úly malůvkami našich malých členů.

Ve čtvrtek 12. 6. jsme se před letními prázdninami rozloučili v kulturním domě divadelním představením „Karkulka“ a rozděláním odměn pro naše bezva medvíďata.

Přejeme všem medvíďatům, dětem, dospělým, myslivcům, zvířatům krásné léto a už se moc těšíme od září na další schůzky a akce s medvíďaty. Veškerá foto z našich akcí naleznete na <http://krouzeksance.rajce.idnes.cz/> a informace o plánovaných akcích kroužku pro veřejnost na adrese <http://mshornimostenice.webnode.cz/>

Za medvědice Katka Jandová

Poděkování

Děkujeme tímto rodině Horákových za organizování již tradičního „pálení čarodějnic“. Věříme, že je elán na pořádání akce neopustí, a za rok se opět slétneme. Děkují malé i velké čarodějnice

ZE ŽIVOTA KLUBU PRO STARŠÍ A POKROČILÉ V HORNÍ MOŠTĚNICI

V roce 2014 jsme se poprvé setkali dne 22. ledna na „Lednovém posezení“.

Na žádost moštěnských seniorů, žijících v Přerově, děvčata z našeho klubu zopakovala vystoupení „Mrazíká“ z ledna 2013, které doplnila novými prvky. Jako přírůdek děvčata zatančila na ruské písně, za doprovodu našich hudebníků, p. Gaďurka a p. Caletky. Vystoupení se líbilo a bouřlivý potlesk zněl ze zcela zaplněného sálu.

V měsíci únoru se uskutečnilo posezení 19. února 2014 na téma „Na našem dvoře“.

Úvodem se, za hudebního doprovodu, představila děvčata v převlecích zvířat, jako např. psa, beránka, slepice, kočky, berušky, zajíce a vlka. Vystoupení ještě doplnili kominík, jeho žena

a myslivec. Na závěr přišla tři prasátka a za doprovodu písně „Tři čuníci jdou“ se společně všechna zvířátka, za potlesku v rytmu hudby, dala do tance.

12. března bylo naše posezení netradiční. Přijel mezi nás známý zpěvák Josef Zíma.

Hned po vystoupení z auta byl přivítán panem starostou a dvěma děvčaty v krojích, která mu nabídla uhlí, sůl a slivovici.

Přesně v 15.00 hodin pan Zíma vystoupil před zaplněný sál a po úvodním slovu a velkém potlesku přítomných zazpíval písně ze 60. až 80. let. V krátké diskuzi odpověděl na otázky, které se týkaly jeho pěvecké a herecké dráhy, zejména pak role prince v pohádce „Princezna se zlatou hvězdou“. K pohádkové náladě pak přispěl písněmi z oblíbených českých pohádek.

Závěrem zavzpomínal, s písničkou, na hudebního skladatele V. Smišovského, herce Radka Brzobohatého a Zdeňka Trošku.

Přítomní se s p. Zímou rozloučili bouřlivým potleskem. Pan starosta s děvčaty předali, jako poděkování za krásný zážitek, kytici květů, knihu M. Špalkové „Horní Moštěnice“ a lék, který mu tak chutnal, domácí slivovici.

Závěrem musím poděkovat všem, kteří se podíli na organizaci našich setkání, OÚ Horní Moštěnice za finanční podporu a poskytnutí kulturního domu, Hanácké kyselce za minerální vodu a také p. Vilímkové za zajištění vystoupení p. Josefa Zímy.

Myslím, že všechna naše vystoupení se návštěvníkům líbila, a budeme se těšit 9. dubna 2014 v 15.00 hodin na jejich účast.

Věra Minaříková
Klub pro starší a pokročilé Horní Moštěnice

CHOVATELÉ HODNOTÍ A PŘIPRAVUJÍ

Konec 1. pololetí r. 2014 je příležitostí k hodnocení činnosti a plnění usnesení z výroční schůze ZO ČSCH.

Jarní měsíce jsou pro každého chovatele obdobím, které přináší plno radosti, ale také plno práce a zvýšenou péči o chov s novými mláďaty.

V měsíci březnu jsme se rozloučili s dlouholetým členem a bývalým předsedou ZO panem Ant. Zlámalem, známým chovatelem králíků, obětavým přítelem s bohatými chovatelskými a životními zkušenostmi. Čest jeho památce!

12. dubna se uskutečnilo v kulturním domě již tradiční Vítání jara, na kterém se spolu se ZO ČSCH podílela kulturní a sociální komise OÚ ve spolupráci s MŠ a ZŠ Horní Moštěnice. Ukázka drobného domácího zvířectva, velikonočních dekorací, pohlednic, pečiva, výtvarné dílničky i vystoupení dětí MŠ se těšila velkému zájmu dospělých i dětských návštěvníků. Z rozhodnutí Rady Obce Horní Moštěnice získala ZO ČSCH v červnu do pronájmu upravené prostory bývalé školní jídelny v budově OÚ.

Ve dnech 5. - 6. června pořádala společnost Salix Morava a.s. Horní Moštěnice Den otevřených dveří ve svém areálu. Vedle exponátů nejmodernější zemědělské techniky jsme se na základě žádosti této společnosti prezentovali širokou ukázkou domácího zvířectva. Velký zájem vzbudila kolekce králíků různých plemen, holubů, vodní drůbeže a u dětí oblíbená kuřátka.

Co chovatelé připravují? Po úspěšné loňské místní výstavě drobného zvířectva v zámecké zahradě byla naše ZO požádána OV ČSCH Přerov o uspořádání okresní výstavy drobného zvířectva. Tato se bude konat ve dnech 23. a 24. 8. 2014 v zámecké zahradě. Předpokládáme, že bude vystaveno cca 300 ks králíků, 50 klecí drůbeže a 100 ks holubů. Přejeme si, aby se tato akce stala zajímavou nejen pro chovatele z celého okresu, ale i naši

veřejnost. Proto připravujeme bohatou tombolu a občerstvení. K poslechu bude hrát po oba odpolední dny oblíbené duo pánu Caletka – Gaďorek. Toto oznámení je i prvním pozváním na připravovanou výstavu pro všechny spoluobčany od ZO ČSCH Horní Moštěnice.

Pavla Brázdová
ZO ČSCH Horní Moštěnice

ČESKÝ SVAZ CHOVATELŮ ZO HORNÍ MOŠTĚNICE

pořádá 23. - 24. srpna 2014 okresní výstavu drobného zvířectva

Místo konání: Zámecká zahrada, Horní Moštěnice
Kdy: sobota 23. srpna 10:00 - 20:00 hod
neděle 24. srpna 9:00 - 16:00 hod

Vstupné 25 Kč, děti do 15ti let zdarma
Občerstvení zajištěno, bohatá tombola, pro děti skákací hrad, živá hudba.

Srdečně zvou pořadatelé

VYZNEJTE SE VE VAŠICH PENĚZÍCH

V dnešním článku se dozvíte, jak ušetřit významné peníze na Vaší hypotéce. Spočívá v tom, že včas donutíte banku k tomu, aby Vám snížila úrokovou sazbu a tím i splátku. Pokud máte hypotéku, nebo ji budete sjednávat, je velmi pravděpodobné, že tato rada Vám pomůže ušetřit hodně peněz.

Recept je jednoduchý, ale klienty bank málo využívaný - stačí si jenom udělat poznámku do kalendáře - včas jednat a výsledek stojí za to.

První sjednání hypotéky bývá často spojeno s nějakou marketingovou akcí banky. Často tak získáte hypotéku za výhodnější sazbu, než která je v daný okamžik obvyklá na trhu. Jak už to ale v komerčním světě bývá, žádná sleva není zadarmo. Banky si obvykle toto zvýhodnění kompenzují tím, že při nejbližší fixaci nabídnou úrok o něco vyšší, než je v tu dobu na trhu obvyklý. Při ukončení fixačního období může banka měnit výši úroku a Vy jako klient můžete úvěr bez sankcí doplatit. Banky mívají sdělení nové sazby pečlivě načasováno tak, aby klient neměl mnoho času na případné přeúvěrování. A jenom dobře informovaný člověk (teď už jste to i Vy) má šanci na tom vydělat. Nečekejte na sdělení banky a řekněte si o lepší úrok.

TIP pro Vás:

Začněte tím, že vylovíte ze šuplíku smlouvu o hypotečním úvěru a podíváte

se na datum, kdy jste ji podepsali. Při práci se svými klienty, kterým se blíží konec fixace jejich hypotéky, se často setkávám s ne příliš „přátelským“ přístupem jejich stávající banky. Banka totiž často počítá s pasivitou klienta a na poslední chvíli mu nabídne úrokovou sazbu, která je sice lepší než jeho stávající sazba, ale zároveň dost nad aktuální průměrnou sazbou na trhu.

Nedávno jsem například řešila refinancování hypotéky klientce Ivetě B. Stávající sazba byla 4,85 %. Banka jí nabídla novou sazbu 4,3%. Toto se zdá být skvělá nabídka v porovnání s klientčinou starou sazbou, nicméně aktuální průměrná sazba se pohybuje kolem 3%. Klientce jsem tak refinancovala hypotéku do jiné banky, kde jsme získali hypotéku 2,76%.

Kolik ušetříte?

Kolik vlastně ušetříte na úrocích? Jako příklad vezmu hypotéku na 2 miliony se splatností 25 let. Pokud snížíte úrokovou sazbu o 0,5%, ušetříte 170.000 Kč, snížením o 1% ušetříte 330.000 Kč a snížením o 2% ušetříte 640.000 Kč.

Poznámka: Příklad je samozřejmě nepřesný tím, že počítám celých 25 let a nevím, jaká bude sazba po 5 letech, až skončí fixace.

Doporučení:

Doporučuji se o refinancování hypotéky zajímat minimálně 2 měsíce dopředu

před koncem fixace, optimálně 6 měsíců dopředu.

Nechte si poslat minimálně 2 měsíce před koncem fixace nabídku od své stávající banky. Získáte tak náskok, protože některé banky posílají dopisy na poslední chvíli. Získaný čas využijete na zmapování trhu, tedy jak jsou na tom s nabídkami i jiné banky. Nebojte se napsat, že výši úroku potřebujete znát proto, abyste posoudili ostatní nabídky na trhu. Tím bance říkáte asi toto: „Milá banko, jsem pečlivý klient, který nečeká na to, až mi oznámíš vyšší úroky a já s tím nebudu moci nic dělat. Řekni mi to včas, já si to porovnam s trhem, a když to bude jinde zajímavější, tak ti uteču“.

Pokud se na mne obrátíte, získáte přehled o aktuální nabídce bank (banky je mění snad častěji než ponožky :-)), aniž byste je museli sami obcházet nebo popotávat. Ušetříte tak čas a zpravidla také o pár desetín nižší úrok. Celým procesem refinancování vás provedu a vyřídím potřebné papíry, což je pro mnohé lidi noční můra. Většina bank dnes vychází klientům vstříc a umožňuje tak-

zvané zjednodušené refinancování, kdy nemusíte dokládat svůj příjem a můžete využít starý odhad nemovitosti. Pokud totiž úvěr řádně splácíte, neberou vás ostatní banky, u kterých můžete refinancovat, jako nové klienty bez historie. Vy už svou dokázanou historii máte, jste pro ně tak bezpečnější a méně rizikový klient.

Při výběru banky však nezapomeňte na to, že sazba není vše. Významnou roli hrají totiž i další podmínky úvěru a poplatky. Zejména poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru. Nemusíte zaplatit nic, ale také třeba deset tisíc korun. Zjistěte si také, jak u které banky můžete předčasně splácet. Některé umožňují ve smlouvě sjednat mimořádné splátky bez sankce, jinde zaplatíte tisíce. Zeptejte se také na to, kolik vás bude stát třeba změna podmínek. Banky často poskytují výhodnější úrokovou sazbu například za aktivně využívaný běžný účet, sjednání životního pojištění, nemožnost později převést hypotéku jinam a podobně. I tohle všechno vám může z peněženky vytáhnout tisíce navíc, nemluvě o omezení až do konce splatnosti úvěru zůstat u jedné banky.

Banky se také dají přimět ke snížení sazby i při sjednávání hypotéky.

Dotazy můžete zaslat na jitka.novodomska@veritasfp.cz nebo zavolat na mobil č. 728 333 752. Další rady a tipy najdete zde: www.jitkanovodomska.cz

Ing. Jitka Novodomská

Z HISTORIE HORNÍ MOŠTĚNICE VII TENTOKRÁT S PODTITULEM OSOBNOSTI OBCE

Po delší odmlce jsme opět pokračovali v sérii besed vyprávějících o historických událostech týkajících se naší obce. V úterý 2. května 2014 jsme povídání věnovali na přání pana MUDr. Antonína Bělaře jeho otci, panu profesorovi RNDr. Antonínu Bělařovi, univerzitnímu profesorovi fyziky. Svě mládí prožil v Horní Moštěnici, po absolvování reálného gymnázia v Přerově s vynikajícím prospěchem vystudoval v Praze na Univerzitě Karlově matematiku a fyziku, poté působil v Brně na gymnáziu na Křenové. Protože měl židovské předky, jeho život v období 2. světové války nebyl jednoduchý. Byl pracovně nasazen v brněnské továrně Pučan a Pospíšil, později internován v koncentračním táboře, odkud se mu podařilo uprchnout. Po osvobození se aktivně podílel na přípravě výuky na brněnských gymnáziích. Byl to člověk velmi talentovaný, kromě svého oboru ovládal několik cizích jazyků, miloval hudbu, byl členem mnoha komisí zabývajících se vzděláním. V roce 1949 byl jmenován mimořádným profesorem fyziky na Pedagogické fakultě v Brně, kde se svému oboru velmi intenzivně věnoval. Napsal mnoho publikací, učebnic a odborných knih, mnohé texty překládal. Působil dlouhodobě v Jednotě československých matematiků a fyziků, za své zásluhy a aktivity byl vyznamenán. Zemřel v roce 1976 v Brně.

Na povídání o panu profesorovi Bělařovi se přijely podívat i jeho děti s rodinami – syn, pan Ant. Bělař mladší, který zapůjčil mnoho materiálů jak odborných, tak i soukromých, a dcera, paní Milena Balbinderová. Paní Špalková, která jako obvykle celou besedu připravila, neomylně svým vyprávěním zaujala všechny posluchače v sále.

Děkujeme.

Za vděčné obecenstvo Jana Bartoníková

NA ZAČÁTKU ČERVNA PŘIVÍTAL SALIX MORAVA NA 700 NÁVŠTĚVNÍKŮ

Dne 5. - 6. června uspořádal zemědělský podnik SALIX MORAVA a.s. v Horní Moštěnici Dny otevřených dveří, aby nechal veřejnost nahlédnout pod pokličku současného zemědělství a převážně dětem přiblížil, co tento obor obnáší.

Na louku za administrativní budovou SALIX MORAVA se v dopoledních hodinách sjížděli žáci pozvaných základních škol, kde na ně čekali zaměstnanci podniku na tematických stanovištích. Prostřednictvím praktických ukázek a odborných výkladů dětem nastínili nynější způsob pěstování plodin, seznámili je se zemědělskou technikou, která se využívá, a se současným chovem skotu v SALIX MORAVA. Místní chovatelský spolek umožnil dětem prohlédnout si zvířata, která se dříve běžně chovala v každém hospodářství. Žáci na závěr prošli znalostním testem, za který byli odměněni dárkovými předměty.

Odpolední program patřil veřejnosti. Děti si spolu s rodiči mohly ověřit své znalosti z oblasti zemědělství. Srovnávaly historické stroje s novodobými, učily se dojit krávu na simulátoru, projely se na koních, prošly si výstavou drobného zvířectva, poznávaly plodiny, ochutnaly produkty oceněné značkou Regionální potravina, vyzkoušely si zdobení perníčků a další.

Počasí se vydařilo, účast byla hojná – přišlo bezmála 700 lidí. Potěšující je, že zněly hlasy tuto akci do budoucna opakovat, co více si přát?

*Ing. Marika Uhlířová
komunikace s veřejností*

RYBÁŘSKÉ ZÁVODY MLÁDEŽE – ZŠ HORNÍ MOŠTĚNICE

Na obecním rybníku se uskutečnily rybářské závody mládeže 5. až 7. třídy ZŠ Horní Moštěnice.

Soutěžila vždy dvě družstva z uvedených tříd o získání největšího kapra. Soutěž byla zahájena v 7.30 hodin nástupem závodníků. Počasí bylo příznivé, ale po předchozích vedrech byly ryby líné, a tak úlovků nebylo mnoho. Soutěž probíhala v chytání „natěžko“ a na splávek. Ke každému družstvu byl přidělen instruktor, který soutěžícím názorně ukázal způsob nahazování, vnazení a napíchnutí návnady. Soutěžící viděli, jak chycená rybka bojuje, jakou má stavbu těla, jak je zbarvená, a poté ji vrátili do vody.

V polovině závodů byla přestávka, kdy se všichni posilnili párkem a kyselkou. Před dvanáctou hodinou byla soutěž ukončena a proběhlo vyhlášení vítězů.

Pořadí bylo následující:

1. místo: Ludva Michal, Klimecká Anna – největší úlovek – kapr 53cm
2. místo: Fešar Pavel, Musil Michal – největší úlovek – kapr 48cm
3. místo: Mlčák Zdeněk, Macejko Daniel, Kadera Adam – největší úlovek – kapr 44cm

Vedle kaprů bylo chyceno i několik cejnů a línů.

Nejlepší závodníci byli odměněni medailemi, diplomy a sladkostmi. Na závěr rybáři věnovali všem účastníkům kapra.

Děti se tak mohly, alespoň na chvíli, odtrhnout od počítačů a lenošení a pobýt v přírodním prostředí.

Celá akce si vyžádala velké úsilí rybářů a nebyla by možná bez pomoci sponzorů.

Rybáři proto děkují za sponzorské příspěvky:

- Eurofarms holding Horní Moštěnice
- Obecní úřad Horní Moštěnice
- Komerční banka Olomouc
- Hanácká kyselka Horní Moštěnice
- Tomáš Triner Horní Moštěnice

OTEVÍRACÍ DOBA KNIHOVNY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 581 224 145

Pondělí a čtvrtek

13.00 – 17.00

PRACOVNÍ DOBA POŠTY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 581 224 134

Pondělí, středa

8.00 – 11.00 14.30 – 17.00

Úterý, čtvrtek, pátek

8.00 – 11.00 13.30 – 16.00

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU

tel.: 581 224 122

Pondělí, středa

7.00 – 17.00

Úterý, čtvrtek, pátek

7.00 – 14.30

VETERINÁRNÍ OŠETŘOVNA HORNÍ MOŠTĚNICE**MVDr. Daniel Lang, tel. 581 224 810, 602 788 306**

Pondělí 9.00 - 12.00 13.00 - 15.00

Úterý 9.00 - 12.00 13.00 - 17.00

Středa 9.00 - 12.00 13.00 - 15.00

Čtvrtek 9.00 - 12.00 13.00 - 17.00

Pátek 9.00 - 12.00

Sobota 8.00 - 9.00

PRAKTICKÝ ZUBNÍ LÉKAŘ HORNÍ MOŠTĚNICE**MDDr. Jitka Doleželová, tel. 581 224 292**

Pondělí 7.00 - 18.00

Úterý 7.00 - 15.30

Středa 10.30 - 18.00

Čtvrtek 7.00 - 15.30

Pátek 7.00 - 13.30

*Polední přestávka je každý den v době 12.00 – 12.30.***OBVODNÍ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKO:****MUDr. Radoslav Špalek**

581 224 124

MUDr. Jitka Kleinerová

739 012 729

Pondělí 7.00 - 11.00

Úterý 14.00 - 18.00

Středa 7.00 - 12.00

Čtvrtek 12.30 - 15.00

Pátek 7.00 - 12.00

pondělí, pátek, 7.00 - 9.00

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci červenci se významného životního jubilea dožívají:

Jaroslav Jurošek
Marie Kostrunková
Jan Němeček
František Plhal
Josefa Rozbrojová
Anna Špalková
Jan Švéda
Milada Zámečnicková

V měsíci srpnu se významného životního jubilea dožívají:

Zdeněk Baroš
Eva Jelénková
Bohuslav Kotůlek
Jiřina Lenhartová
Václav Popela
Pavel Průša
Ján Štievko

V měsíci září se významného životního jubilea dožívají:

Milada Hrabáková
Ladislav Jemelka
Milan Koniček
Emil Kužela
Zdeněk Mojžíš
Miroslava Přikrylová
Ferenc Szosták
Marie Zlámalová

Všem jubilantům přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti.

Opustili nás (duben - červen):

Josef Zatloukal
Eva Patermannová

Kolik nás přibylo (duben - červen)

Martin Šidlo, Vojtěch Slaný, Filip Lukáš, Šimon Nevřela

Vážení rodiče, vítáme Vaše děťátko a přejeme jemu i Vám mnoho radosti a společného štěstí.

KULTURA

Červenec:

5. 7. *pivní slavnosti
půlení prázdnin*

Srpen: **HODY**

15. 8. *sportovní odpoledne*

16. 8. *neckiáda, hodová zábava*

17. 8. *hodové odpoledne*

23. a 24. 8. *okresní výstava drobného zvířectva*

Září:

6. 9. *oslava 50 let školy*

10. 9. *klub pro starší a pokročilé
memoriál Fr. Vrány*

ZADÁNO PRO ŽENY

SALÁT SE ŠPENÁTOVÝMI NOČKY

2 rohlíky, 3 dcl vývaru, 300 g špenátového protlaku, 4 vejce, 200 g polohrubé mouky, sůl, pepř, muškátový květ, olej, 100 g šunky, 100 g tvrdého sýra, 2 kapie

- starší rohlíky nakrájíme na kostky a přelijeme horkým vývarem, necháme 1 hodinu odstát,
- přidáme špenát, vejce, mouku, osolíme, okořeníme a z těsta vykrajujeme nočky, které asi 5 minut vaříme v osolené vodě (dokud nevyplavou),
- necháme okapat a vychladnout,
- nočky dáme do hluboké mísy, posypeme proužky šunky a nahrubo nastrouhaným sýrem, na kostky nakrájenou kapií, osolíme, opepříme a pokapeme olejem,
- promícháme a necháme odstát.

KUŘECÍ CASSOULET S FAZOLEMI A KLOBÁSOU

400 g fazolí, 100 g anglické slaniny, 1 cibule, 4 stroužky česneku, 2 kuřecí stehna, 4 klobásky, 3 lžice oleje, 400 g sterilovaných krájených rajčat, 1 l kuřecího vývaru, 4 snítky tymiánu, sůl a pepř

- fazole namočíme předem na 12 hodin do studené vody,
- slaninu nakrájíme na kostičky, cibuli oloupeme a nakrájíme nadrobno, česnek podrtíme,
- stehna opláchneme, osušíme a ve velkém kloubu rozdělíme na horní a dolní díl,

- klobásky nakrájíme na kolečka,
- v kastrolu na oleji orestujeme slaninu a pak ji vyjmeme z hrnce,
- vložíme do něj cibuli a necháme ji na tuku zesklovatět,
- přidejte stehna i klobásky a opékáme,
- do hrnce vrátíme orestovanou slaninu, přidáme česnek, rajčata a tymián,
- osolíme, opepříme a krátce orestujeme,
- do kastrolu vmícháme fazole, zalijeme vývarem, zaklopíme poklicí a vložíme do trouby,
- dusíme při 200 °C asi 40 minut, podáváme s dušenou zeleninou.

VTIPY

Jedna blondýna se ptá druhé: „Kde ses narodila?“

„V nemocnici.“

„Fakt? A co ti bylo?“

Přijde Pepa z hospody a praví k nakvašené ženě: „Hádej, co mám v kapse? Začíná to na F.“

„Fialky?“

„Ne, flašku rumu. Hádej, co mám v druhé kapse? Začíná to na E.“ „Tak to nevím.“

„Eště jednu!“

OMYLY ZNÁMÉ A NEZNÁMÉ

Také vidíte rudě

Tento obrat má pravděpodobně svůj původ u býčích zápasů, kde se toreador ohání červenou muletou a dráždí býka v aréně. Býci jsou ale téměř barvoslepi, a pokud by toreador mával zelenou nebo modrou noční košilí, účinek by byl stejný. Reagují totiž ne na barvu, ale na prudké pohyby kusu látky – mulety. Je to spíše publikum, pro koho je pestrobarevné oblečení toreadora a jeho červená muleta určeno. Býkovi je to jedno. Toho patřičně naštvete prvdě prudký pohyb v jeho blízkosti a zběsilé mávání toreadora.

ZRNKA MOUDROSTI NA ZÁVĚR:

Z mládí se nesmí dělat zásluha. Člověk není ve stáří moudřejší, jen opatrnější.

Hemingway

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

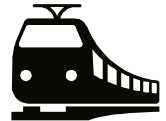
Autobus: Horní Moštěnice, Jednota - Přerov, aut. st.

Beňov, jede:	P	P	P,N	P,S	P,š	P,S	P	N	P
Přerov	5.20	6.25	10.00	12,35	13.55	14.50	16.00	16.40	17.30
H. Moštěnice	5.30	6.35	10.10	12,45	14.07	15.01	16.11	16.49	17.38
	N	P	P,N						
	18.30	18.45	22.30						
	18.40	18.55	22.39						

Kostelec, jede:	P	P	S,N	S,N	P	P, š	S,N	P
Přerov	5.30	6.25	6.30	9.30	10.00	12.55	14.40	14.45
H. Moštěnice	5.40	6.33	6.41	9.41	10.12	13.02	14.50	14.56
	P,š	P	P	S,N	P			
	15.55	16.00	18.25	18.30	20.00	22.30		
	16.08	16.12	18.35	18.40	20.10	22.40		

Zlín, jede:

Přerov	8.00	12.00	14.00	17.10
H. Moštěnice	8.08	12.08	14.10	17.18

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Přerov - Horní Moštěnice

	P,S	N	P,S	P				P
Přerov	4.46	5.37	5.44	6.44	7.44	9.44	11.44	12.44
H. Moštěnice	4.50	5.41	5.48	6.48	7.48	9.48	11.48	12.48
		P		P				
	13.44	14.44	15.44	16.44	17.44	19.09	22.29	
	13.48	14.48	15.48	16.48	17.48	19.13	22.33	

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,
 S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

INFORMACE OBČANŮM:

Webové stránky obce Horní Moštěnice umožňují zaslání aktuálních informací na vaši e-mailovou adresu. Pokud o tuto službu máte zájem, můžete se zaregistrovat na www.hornimostenice.cz odkaz aktuality. Tato služba je poskytována zdarma.

Chcete přijímat aktuální zprávy?

Vydává Obec Horní Moštěnice – adresa redakce: OÚ Horní Moštěnice,
Dr. A. Stojana 41, Horní Moštěnice 751 17, IČO 00301264
e-mail: ouhornimostenice@cbox.cz , velimmi@volny.cz
www.hornimostenice.cz

Redakční tým: Ing. Marta Ostrčilová, Ing. Michal Velím.

Korektura: Mgr. Jiřina Ostrčilová

Vychází čtyřikrát ročně – náklad 700 výtisků.

Zaregistrováno pod číslem MK E-12659.

Ročník XIII, číslo 3/2014. Horní Moštěnice, červen 2014.

Tisk: Tiskárna KATOS s.r.o., provozovna Horní Moštěnice

UPOZORNĚNÍ:

**UZAVÍRKA PŘIJÍMÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ DO PŘÍŠTÍHO ČÍSLA
MOŠTĚNSKÉHO ZPRAVODAJE JE 15. 9. 2014.**